

História

História nemeckého ovčiaka je nerozlučne spojená s menom Max von Stephanitz /1864-1936/. Tento muž sa celý svoj život zaoberal myšlienkou vyšľachtit' ideálneho úžitkového psa, ktorý by sa mohol využiť na viaceré účely. Na základe bohatých skúseností s vojenskými psami iných plemien zistil, že mnohostranné vlohy domáceho pastierskeho psa, by sa mohli využiť na vyšľachtenie nového typu úžitkového psa.

Rittmeister von Stephanitz, der Begründer der Rasse des Deutschen Schäferhundes.

kapitán Max von Stephanitz

Horand (ležiaci) a Mari (sediaca)

V tom čase bol plemenný chov psov a výstavníctvo prichádzajúce z Anglicka v plnom rozvoji. Veľa miestnych variet uznaných za plemeno sa chovalo čistokrvne podľa ideálneho obrazu – štandardu. Vzniklo aj niekoľko nových plemien. Keďže mnohé bývalé pracovné psy sa v tom čase stali zbytočnými, prestala sa brať do úvahy ich vhodnosť na plnenie pôvodných úloh, ale iba ich krása.

Ideálom krásy sa stali psy podobné vlkovi a preto sa aj v plemenitbe osobitne uprednostňovali psy so sivou drsnou srstou a vzpriamenými ušnicami. Najviac ich bolo vidieť v Sasku,

Durínsku a Wurttembersku, kde už koncom 19. storočia podnikaví ovčiari začali s predajom šteniat .

1899 Jörg von der Krone
SZ 163

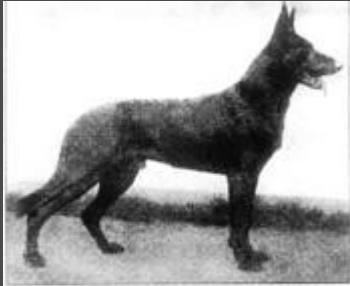

1906/07 Roland von Starcken-
burg SZ 1537

1910
Wotan von
Emstal, 1908
Luchs von
Kalsmunt-
Wetzlar SZ
3371, 1910
Tell von der
Kriminal-
polizei.

Wurttemberský pes s ovisnutými a sklopenými ušnicami bol síce menej obľúbený, i keď držaním chvosta predstihol aj durínske psy s nepekne stočeným chvostom. Wurttemberské psy boli celkovo väčšie, dobre stavané, so silnejšou kostrou a končatinami. Dokázali predmet pevne uchopiť, ale mali pokojnejšiu povahu ako durínske psy. Aby Švábi, z ktorých sa stali oduševnení šľachtelia, dosiahli požadovaný chovný cieľ, začali šľachtiť durínskeho psa so vzpriamenými ušnicami a peknou vlčou farbou srsti, ktorého neskôr použili pri šľachtení nemeckého ovčiaka dnešného typu. Ani krížením s vlkmi sa nedosiahli uspokojujúce výsledky, takže vlčie miešance nijako neovplyvnili ďalší vývin tohto plemena. Rotmajster von Stephanitz, ktorý bol po celý život veľkým priaznivcom psov, raz na výstave uvidel svojho „vysneného“ psa Hektora Linksreina, neskôr premenovaného na Horanda von Grafrath, ktorý bol spolu s Mari von Grafrath prvý pes zapísaný v nemeckej plemennej knihe.

1924 Donar von Overstolzen
SZ 220839

Beowulf

Lance of Fran-Jo

Toto sa údajne stalo podnetom, že roku 1899 spolu s Arthurom Meyerom Meyerom založili spolok nemeckých ovčiakov – Verein für Deutsche Schäferhunde /SV/. Von Stephanitz bol významným znalcom psov. Ako vojak prešiel Európou od Severného mora až po Balkán. Už v týchto časoch fotografoval miestne psy a pozoroval spôsob ich práce, o čom sa podrobne zmieňuje aj vo svojej knihe „Der Deutsche Schäferhund in Wort und Bild“ /Nemecký ovčiak slovom i obrazom/, ktorá vyšla vo viacerých jazykoch.

V knihe sa zaoberá jednak vývinom psa všeobecne, jednak vývinom nemeckého ovčiaka špeciálne. Súčasne tu predstavuje všetky, v tom čase známe plemená strážnych a pastierskych psov. Pri tejto práci získal veľa poznatkov a teda vedel čo robí, keď sa s plnou vervou a často za osobného strádania začal venovať výhradne šľachteniu drsnosrstého nemeckého ovčiaka. Tvrdošijne sa bránil šľachteniu podľa ideálov krásy bez zreteľa na povahové vlastnosti, ktoré by mali charakterizovať úžitkového psa. Okrem toho vybudoval spôsob výcviku, aby bolo možné cvičiť psy podľa rovnakých pravidiel a tým podporovať a vyskúšať ich vlohy.

Rin-Tin-Tin

Vďaka svojmu spisovateľskému talentu, vo vtedajšej odbornej tlači uverejnil veľa zaujímavých článkov o „svojich psoch“. Na základe svojho vzťahu k armáde a tvrdošijnosti pri presadzovaní svojej idey dosiahol, že sa nemecký ovčiak začal používať namiesto kólie a airedalského teriéra ako hlásiaci, sanitárny, ale aj policajný pes. Keďže dokázal šľachtenie od začiatku správne zamerať, jeho námaha bola korunovaná úspechom. Nemecký ovčiak sa stal nie len najvyhľadávanejším služobným psom, ale aj najobľúbenejším nemeckým národným plemenom.

Od vzniku WUSV (The World Union of German Shepherd Dog Clubs - Svetová únia chovateľov nemeckých ovčiakov) sa v členských krajinách prejavoval trend presviedčať domácich predstaviteľov chovu a jeho pravidiel, aby prevzali pôvodný nemecký štandard plemena, dnes známy ako STANDARD WUSV/FCI (International Cainen Federation - Medzinárodná kynologická organizácia). Tento prechod je v súčasnosti zavŕšený, s výnimkou Spojených štátov, ktoré sa dodnes celkom neprispôbili, hoci sú tiež členskou krajinou WUSV.

Nemecký ovčiak je predovšetkým pes pracovný. Používa sa na ochraňovanie majetku a osôb, na vyhľadávanie drog, ako slepecký pes a zároveň je to veľmi milý spoločník. Od svojho vzniku prešlo toto plemeno rôznymi zmenami, ale jeho najhlavnejšie črty zostali zachované dodnes. Je to otužilý pes, ktorý nie je veľmi náročný na starostlivosť. Srst' treba pravidelne česať - najmä v období pĺznutia. Spravidla mávajú dobrú povahu a charakter. Bývajú prirodzene inteligentní a pri dobrom zaobchádzaní spravia pre svojho pána čokoľvek.

Nemecký ovčiak patrí medzi najobľúbenejšie plemená psov na celom svete. Často pracujú ako policajné alebo záchranárske psy, no možno ich nájsť aj na dvoroch rodinných domov ako verného a spoľahlivého strážcu.

